1852. N°. 25.

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 27 FEBRUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 26 Februarij.

In de *Amsterd. Cour.* leest men het volgend particulier berigt uit 's Gravenhage: Door de dagbladen is gemeld, dat Z. M. dezer dagen door den President der Fransche Republiek benoemd is tot Grootkruis van het Legioen van Eer. Dit is blijkbaar onjuist, want Z. M. was dit reeds sedert eenen zeer geruimen tijd. Tot deze vergissing kan welligt aanleiding hebben gegeven, dat onlangs door den President de decoratie dier orde veranderd of liever teruggebragt is, zoo als zij vroeger was. Deze hernieuwde decoratie nu, met de Keizerlijke Kroon, het afbeeldsel des Keizers, enz., zal waarschijnlijk door den President aan Z. M. dezer dagen zijn toegezonden.

— Ds. van Schaick en familie zijn den 24sten van den Helder, per schip Suriname, naar Suriname vertrokken.

— *Souvenirs de la France Napoléonnienne*, te Rotterdam bij den Boekhandelaar S. van Reyn Snoeck uitgegeven, herinnert op eene waarschuwende wijze het dwangjuk des Franschen Keizers. Uit officiële en andere geloofwaardige bronnen toont de ongenoemde schrijver aan hoe, onder Napoleon's overheersching, persoonlijke en godsdienstvrijheid en vrijheid der drukpers nog slechts in naam bestonden; hoe hij het openbaar onderwijs, het eigendomregt, de volksvertegenwoordiging, het beleid des regts, het openbaar beheer, handel en nijverheid, het openbaar crediet en de betrekkingen met het buitenland aan zijnen ijzeren en zelfzuchtigen wil onderwierp, en hoe eindelijk dezelfde Senaat, die in 1802 zijn gezag voor den tijd van tien jaren verlengde, terwijl hij hem Frankrijk en Europa's redder noemde, twaalf jaren later zich verpligt zag hem en zijne familie van den troon vervallen te verklaren. Met belangstelling zal men deze bijeenzameling van feiten lezen, en in meer dan één opzigt kunnen daaruit, in onze dagen, nuttige lessen getrokken worden.

— In de op gisteren gehouden algemeene vergadering van de Aandeelhouders van den Holl. Spoorweg, onder voorzitting van den Heer D. Borski, is medegedeeld, dat in het beheer steeds de meeste spaarzaamheid wordt in acht genomen. Gedurende 1851 heeft de exploitatie een voordeel opgeleverd van *f* 413,388, waarvan, na aftrek der renten voor de verschillende leeningen, ten bedrage van *f* 214,993, een batig slot overblijft van *f* 198,344; welke over het kapitaal der maatschappij, van *f* 6,500,000, een dividend van *f* 30—50 per aandeel of ruim 3 pCt. geeft. De Heer Brouwer Ancher, aftredend Commissaris, is als zoodanig herkozen.

— Een brief uit Singapore meldt, dat de zeeroovers en de tijgers er nog altijd eene zeer onaangename rol spelen. Laatstgemelden zonden zelfs in den naasten omtrek der stad wandelen, als of dat hun particulier domein ware. De overland *Free-Press* achtte het goed, dat een tijger eens een der regerings-personen tot zijn ontbijt nam, opdat er aan de landplaag een einde werd gemaakt. De Engelschen deden veel moeite om op Laboan den katoenbouw in te voeren, trouwens dat doen zij overal, waar zij er de gelegenheid toe hebben.

Te Hong-Kong kwamen in de eerste week van December drie Amerikaansche snelzeilers aan. Een van hen, op 6 December aldaar gearriveerd, bragt Engelsche dagbladen mede, 4 dagen jonger dan die welke de overlandpost leverde. »Die vliegende wolk" was met eene bemanning van slechts 18 man, van San Francisco over den grooten Oceaan gezeild. Men wachtte in genoemde maand nog een 6-tal zulke schepen.

De Noord-Amerikanen leggen er zich op toe, om de hoofdvracht-vaarders der geheele wereld te worden en zij hebben ook het geloof dat zij hun doel zullen bereiken. Dit is zeker, dat de Europesche scheepsbouwmeesters en reeders hieraan wel denken en al hunne krachten inspannen mogen tegen broeder Jonathan.

De opstand in China is nog niet gedempt. Inmiddels geraakte de Keizer in poëtische geestdrift en bezong de daden van eenige zijner Veldheeren. Z. M. alleen is daartoe in staat, wijl geen enkele der overige millioenen Chinezen, van die heldendaden iets weet. (*Amst. Cour.*)

— Tweede Vervolg van het beheer en den staat van Ned. Indië (zie ons nommer van 23 en 25 dezer).

Militair Beheer. Landmagt. De Gouv.-Generaal is Opperbevelhebber van de Landmagt in Nederl. Indië, en is gehouden zich te gedragen naar de algemeene of bijzondere bevelen, welke van den Koning uitgaan.

Onder hem is met het regtstreeksche bevel belast een commandant van het Indische leger.

De Gouvern.-Generaal is verpligt, omtrent militaire zaken, voor zooveel noodig, het advies van dezen commandant in te winnen. Strijdig met diens advies beslissende, moet hij de motiven opnemen in het besluit, de beslissing bevattende.

Voor het militair beheer is Java verdeeld in drie militaire afdeelingen.

De zamenstelling van het Indische leger wordt door den Koning bepaald.

Dat leger bestaat uit 22 bataillons infanterie, eenige batterijen en ettelijke compagnien vesting-artillerie, een regement cavalerie en een corps sapeurs, te zamen, op voet van vrede, sterk ruim 20,000; en op voet van oorlog 30,000 officieren en manschappen.

Het Europesche gedeelte wordt voltallig gehouden, wat de officieren betreft, door het zenden van door den Koning benoemde officieren uit Nederland en door benoemingen in Indie, welke laatste alle geschieden door den Gouv.-Generaal, onder 's Konings goedkeuring, en wat de onderofficieren en manschappen betreft, door het zenden van troepen uit Nederland en door engagementen en reëngagementen in Indie.

Het inlandsche gedeelte bestaat uit Amboinezen, Boeginezen en Javanen (Madurezen, Maleijers, Soendanezen enz. daaronder gerekend) en wordt voltallig gehouden door werving van vrijwilligers in onze bezittingen en door reëngagementen.

Het leger bevond zich overigens bij het einde van 1849 in eenen voldoenden staat, onder het bevel van den Luitenant-Generaal Z. H. Karel Bernard Hertog van Saksen-Weimar-Eisenach.

Voor zedelijke en wetenschappelijke behoeften, wordt gezorgd door verstrekking van boeken en instrumenten tegen betaling. Sedert Julij 1843, toen de maatregel op een vasten voet kwam, tot ultimo 1849, zijn voor de aanzienlijke som van *f* 60,000 aan boeken, kaarten en instrumenten onder het leger verspreid.

Bij den generalen staf, de directie der genie, de directie der artillerie, de commandanten der artillerie te Batavia, Samarang, Soerabaija en Padang, de artillerieschool te Weltevreden (Batavia) en den chef der geneeskundige dienst, bestaan bibliotheken, zamengesteld uit werken, zoowel over algemeene als over de bijzondere, tot elk dezer deelen van militair beheer betrekkelijke vakken van kennis. Zij zijn op kosten van den Lande aangelegd, worden steeds op de hoogte der wetenschap gehouden, en sedert 1849 in de voornaamste garnizoensplaatsen aangelegd.

Voorts zijn daar meet- en teekenkundige instrumenten bijgevoegd, tot het doen en in teekening brengen van militaire opnamen. In 1849 zijn dien ten gevolge boekwerken en instrumenten besteld voor 18 zulke garnizoens-bibliotheken voor officieren.

In dat jaar werd ook de grond gelegd voor garnizoens-bibliotheken voor onderofficieren en soldaten, te bestrijden uit de fondsen der cantines.

Bij de geneeskundige dienst bestaat te Batavia een anatomisch, pathologisch kabinet, dat op ultimo 1849 reeds 259 belangrijke specimina telde. Ook bestaat er eene artillerie-school te Batavia, en garnizoens-scholen, en eene inrigting tot het geven van eene militaire opvoeding aan kinderen van het mannelijk geslacht van Europesche afkomst, in Nederlandsch Indië geboren, die te gelijker tijd, behalve het noodige schoolonderwijs en zedelijke opleiding, onderrigt genieten in verscheidene ambachten. Deze kinderen moeten eenigen tijd in de militaire dienst doorbrengen; na afloop van dien tijd kunnen zij, desverkiezende, de verkregene kennis benuttigen in eenig ander middel van bestaan.

Behalve het leger, heeft men nog *a.* schutterijen, waartoe behooren alle Europeanen, of daarmede gelijkstaande personen en hunne afstammelingen, die hun 16de jaar bereikt hebben en hun 45ste nog niet zijn ingetreden. Bij uitzondering bestaat te Pasoeroean ook eene compagnie schutterij uit Javanen en Madurezen. *b.* Papangers te Batavia. Dit corps, zamengesteld uit vrijgegeven slaven, Maleijers, Mooren, Bengalezen en hunne afstammelingen, die hun 16de jaar zijn ingetreden en hun 40ste nog niet hebben bereikt, is reglementair eene inlandsche schutterij en staat dan ook, behou-

dens het gezag van den resident, onder de bevelen van den commandant der schutterij. Zij onderscheidt zich echter van de bovenbehandelde schutterijen daardoor, dat zij geheel voor 's lands rekening komt, buiten de schutterlijke kas, en geregeld al de wachten in de oude stad betrekt tegen dagelijksche soldij, en in sommige residentien. *c.* Djaijang-sekars, eene soort van ruiterij om het civiel bestuur te helpen in de bewaring der rust, om wachten en escortes te doen, en voorts de hand te leenen bij al wat het civiel beheer betreft. *d.* Pradjoerits, inlandsch voetvolk, die niet onvoorwaardelijk onderworpen zijn aan de militaire wetten, maar militairement worden geïnstrueerd, gekleed, gewapend en betaald, ten laste van 's lands kas. *e.* Lijfwachten dragonders, aan de hoven van Soerakarta en Djokjokarta. Deze zijn ter beschikking van den Keizer van Soerakarta en den Sultan van Djokjokarta, doch onder bevel van de residenten; dienen tot militair geleide en kunnen in oorlog gevoegd worden bij de overige ruiterij. *f.* Legioen van den pangeran adipatti Ario Mangkoe Negoro te Soerakarta. Dit corps moet de pangeran, volgens oude verbindtenissen, in dienst houden ter beschikking van de Regering. Hij zelf is commandant en heeft den rang van colonel. De officieren worden gekozen uit zijne familie. De hoofd-officieren benoemt de Gouvern.-Generaal op zijn voorstel, de andere hij. De Regering heeft zich voorbehouden, eenen kapitein van het leger bij het legioen te detacheren, als instructeur. Het bestaat uit infanterie, ruiterij en artillerie. De formatie, alsmede de geheele huishoudelijke inrigting, als: soldijen, vivres, kleeding, wapening enz., is door de Regering voorgeschreven. In de onkosten neemt de Regering deel voor een bepaald bedrag. *g.* Legioen van den pangeran adipatti Pakoe Alam te Djokjokarta. De verpligting tot het aanhouden van dit corps ter beschikking van de Regering, berust op oude contracten. Hoofdzakelijk staat het in dezelfde betrekking tot de Regering als het vorige. *h.* Barissans op Madura. Bij contracten, in het jaar 1831 gesloten, hebben de Vorsten (regenten) van Madura, Sumanap en Pamakassan, tegen afschrijving van hunne toenmalige schulden aan den lande, zich verbonden tot het oprigten van deze legercorpsen, ter beschikking der Regering. De formatie is door de Regering bepaald. Zij bestaan uit infanterie, artillerie, pionniers en ruiterij.

De *Zeemagt* bestaat uit een eskader van de Nederl. oorlogs-marine en uit de Indische flottille, bekend onder den naam van gouvernements-schoeners en kruisbooten. Het opperbeheer wordt uitgeoefend door den Gouvern.-Generaal; het onmiddellijk bevel door eenen Commandant van Zijner Majesteits zeemagt in Oost-Indie en inspecteur der marine, dien de Koning benoemt.

Tot de inrigtingen tot de zeemagt betrekkelijk, behoort *a.* commissie voor de zeekaarten, te Batavia. *b.* Haven-departement, werven, pakhuizen, als: het Maritiem etablissement op het eiland Onrust en het maritiem etablissement te Soerabaija.

Het burgerlijk en handelsregt, de in Nederl. Indie bestaande individuele regten, niet begrepen onder en onafhankelijk van de staatkundige, is beschreven in het Burgerlijk Wetboek voor Nederl. Indie, afgekondigd 30 April 1847, in de Algemeene bepalingen van wetgeving voor Nederl. Indie, afgekondigd bij dezelfde publicatie, en in de Bepalingen omtrent de invoering van en den overgang tot de nieuwe wetgeving, en afgekondigd 3 Maart 1848.

Voor zooverre die regten den koophandel betreffen, zijn zij nader beschreven in een Wetboek van Koophandel, afgekondigd 30 April 1847 en in de Algemeene bepalingen.

In 1849 zijn in Indie nog afgekondigd: een Reglement op het houden van de registers van den burgerlijken stand voor Europeanen en daarmede gelijkgestelde personen. Eene publicatie, aanwijzende de ambtenaren, ten wier overstaan geschieden moet de vertooning van het scheepsjournaal en het afleggen van verklaringen, voorgeschreven bij het Wetboek van Koophandel voor Nederl. Indie en in het Wetboek van Koophandel in Nederland. Bepalingen omtrent den wettelijken en bij overeenkomst bedongen interest. Een Reglement op het beheer van strandvonderij. Eene nieuwe Instructie voor de weeskamers. In 1849 was onder anderen in overweging een Ontwerp van wet, tot regeling van het verband tusschen de Nederlandsche en de Nederl.-Indische wetgeving, en van de kracht in Nederland toe te kennen aan vonnissen van de Indische regtbanken en omgekeerd.

Er was in 1849 voor Nederl. Indie nog geen Wetboek van Strafregt vastgesteld. Aan eene commissie was de zamenstelling daarvan opgedragen.

Intusschen grondt zich het bestaande strafregt: op de bovengenoemde algemeene bepalingen, op de publicatie van 5 Febr. 1848 enz. Alsmede op het Romeinsche regt, het oud-Hollandsche regt, de Bataviasche statuten en andere Indische openbare bepalingen van vroegeren en lateren tijd.

De commissie had in 1849 hare taak nog niet ten einde gebragt.

De regtsvordering in burgerlijke en handelszaken geschiedt volgens de bovengenoemde Algemeene bepalingen, volgens de reglementen van 30 April 1847, 5 April 1848, 3 November 1847 en 21 Januarij 1848; en verdere beschikkingen, opgenomen in het *Staatsblad* van Ned. Indie en in eene verzameling daarvan door het Hooggeregtshof.

Voor krijgslieden zijn de Nederlandsche disciplinaire krijgswetten in Indie (met weinig wijzigingen) ingevoerd.

De wet onderscheidt voorts 1°. ingezetenen van Nederl. Indie: zijnde alle Nederlandsche inwoners; voorts alle landzaten of inboorlingen van de eilanden van den Indischen archipel, voor zoover deze tot Nederl. Indie behooren; en eindelijk alle personen, onverschillig van welken landaard, die met toestemming der Regering hunne woning binnen Nederlandsch Indie gevestigd hebben; 2°. Nederlanders (ook zij die volgens de Nederl. wetten als zoodanig zijn te beschouwen), geene ingezetenen van Nederl. Indie zijnde; 3°. vreemdelingen.

Verder in Europeanen en daarmede gelijkgestelde personen, welke laatsten zijn: alle personen, van waar ook afkomstig, die niet vallen in de omschrijving van inlanders en de met deze gelijkgestelden; inlanders en daarmede gelijkgestelde personen, onder welke laatsten begrepen zijn Arabieren, Mooren, Chinezen, en alle anderen, die Mahomedanen of Heidenen zijn; zoomede, tijdelijk, de tot de inlandsche bevolking behoorende Christenen, over geheel Nederl. Indie, voor zoover zij ook vroeger met de inlanders waren gelijk gesteld.

Bij de beoordeeling en beslissing van zaken, die niet geregeld zijn door de godsdienstige wetten, volksinstellingen en gebruiken, worden de algemeene beginselen van de Europesche wetgeving tot rigtsnoer genomen.

Het strafregt is niet hetzelfde voor Europeanen en daarmede gelijkgestelden, als voor inlanders en de met dezen gelijkgestelden.

(*Vervolg hierna*).

'sGRAVENHAGE, 26 Februarij.

Z. M. heeft de gevangenisstraf van 3 maanden kwijtgescholden aan den R. K. Priester te St. Jansteen, daartoe veroordeeld, wegens het openlijk van den kansel lasteren van daden der Regering, en die straf veranderd in eene geldboete van *f* 25.

— De Heer Hoffourier Pabst heeft een verzoek om gratie aan den Koning gerigt voor den gewezen lakei Trebus, die, zooals gemeld is, ter dood is veroordeeld wegens op hem gepleegde poging tot doodslag.

— Het heeft H. M. de Koningin behaagd, de opdragt aan te nemen, van den Prachtbijbel, waarvan thans de 1ste en 2de afl. bij den Boekhandelaar G. B. van Goor, te Gouda, het licht zien; terwijl H. M. en Prins Frederik der Nederlanden, hebben deelgenomen aan de Inteekening.

— Zoowel Zondag, als gisteren middag ten 3 ure zijn er buitengewone vergadering van den Ministerraad gehouden.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer zullen heden het onderzoek over de ontwerpen van wet, betrekkelijk het Oost- en West-Indisch muntstelsel voortzetten.

Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Dingsdag 24 Februarij.

Bij de Kamer, thans hare werkzaamheden hervattende, zijn ingekomen van wege de Tweede Kamer, de door deze aangenomen wets-ontwerpen.

Voorts is tot het trekken der afdeelingen overgegaan, waarna de leden zich met de benoeming van Voorzitters en Onder-Voorzitters hebben bezig gehouden.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Dingsdag 24 Februarij.

In deze zitting is het wets-ontwerp tot regeling der gemeenschap door Electro-Magnetische Telegraphen, met 46 tegen 8 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de Heeren: van Goltstein, Groen van Prinsterer en Poortman.

Daarna zijn achtervolgens zonder beraadslaging aangenomen de wets-ontwerpen houdende naturalisatie van een twintigtal personen.

GRONINGEN, 23 Februarij.

De te Oude Pekel-A wonende zeeman Harm Fentes Jonker, als kok varende op de een daar te huis behoorend kofschip, heeft hetzelve uithoofde van dagelijksch ongenoegen met de overige bemanning, den 29 Junij a. p. in Spanje verlaten, is te Villa Rico, een klein gehucht, aan land gekomen, en van daar in zijne gewoon zeemanspak door Spanje, Frankrijk en Belgie gereisd en alzoo eindelijk den 27sten September daaraanvolgende hier behouden aangekomen, hebbende meer dan 400 uur te voet afgelegd en 170 uur gevaren. (*Pr. Gr. Ct*).

MIDDELBURG, 24 Februarij.

Den 20sten dezer is bij den Agent van 's Rijks financiën te Amsterdam, overgebragt het kapitaal, groot *f* 200,000, vereischt tot verzekering van de uitvoering der werken in Zuid-Beveland, bestaande in het graven van een kanaal door dat eiland in de rigting van Hansweert naar Wemeldinge, en het afdammen der Oosterschelde in de nabijheid van Bath, waarvoor aan den Heer D. Dronkers de vergunning is verleend. Het maatschappelijk kapitaal voor deze onderneming bedraagt ongeveer *f* 6,000,000, waarvan 2/3 in Engeland en 1/3 gedeelte op het vasteland is genegotiëerd.

Aangaande het plan tot daarstelling van een nieuw havenkanaal door het eiland Walcheren en het afdammen van het vaarwater het Sloe, vernemen wij, dat het zijne verwezentlijking met rassche schreden te gemoet gaat, en krachtdadige pogingen daartoe worden in het werk gesteld. Invloedrijke personen behartigen deze zaak met den meesten ijver. De eene zoowel als de andere dezer ondernemingen belooft hoogst belangrijke gevolgen voor Nederland in het algemeen, en voor deze provincie in het bijzonder.

— Wijlen Mejufvrouw P. J. Steengracht en Vrouwe Caland, Geb. A. E. Schorer, vermaakten aan het Burger Weeshuis en aan de Diaconie der Ned. Herv. gemeente te Middelburg, ieder *f* 4000 en *f* 2000.

TILBURG, 23 Februarij.

Heden heeft alhier de publieke verkooping plaats gehad, op last der erfgenamen van wijlen Z. M. Willem II, van vijf kapitale bouwhoeven en aanhoorige landerijen, alle gelegen onder de gemeenten Berkel en Hilvarenbeek, hebbende te zamen eene uitgestrektheid van ca. 82 bunders, en verhuurd voor *f* 750 's jaars. Deze waren ingezet op *f* 16,210 en zijn toegewezen voor *f* 16,960 aan den Heer Jansen Daams, alhier.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 23 Februarij.

Het nieuwe Kabinet is zamengesteld en officieel bekend gemaakt. Het bestaat uit: Den Graaf van Derby, eersten Minister; Sir Thomas Sugden, groot Kanselier; den Hertog van Northumberland, Minister van Marine; Sir Horace Walpole, Minister van Binnenl. Zaken; den Heer Benjamin d'Israëli, Minister van Financiën; Graaf Charles Philip Yorke Hardwicke, Postmeester-Generaal; Lord John Manners, Afgevaardigde van Colchester, Minister van Koloniën; Lord Lonsdale, President van den geheimen Raad; den Heer Joseph Warner Henley, Afgevaardigde uit het Graafschap Oxford, President van het Handels-Collegie; den Heer John Charles Herries, Afgevaardigde van Stamford, President van het Departement voor de Indische aangelegenheden; den Heer William Beresford, Afgevaardigde van het noordelijke gedeelte van het Graafschap Essex, Minister van Oorlog; den Heer Hamilton, Afgevaardigde van Dublin, eersten Commissaris der Bosschen en Domeinen; den Heer William Forbes Mackenzie, eersten Lord Commissaris der schatkist; Lord Naas, Afgevaardigde uit het Iersch Graafschap Kildare, Secretaris voor Ierland.

Tot dusverre zijn de namen nog niet bekend van den Minister van Buitenl. Zaken, van den Lord geheim Zegelbewaarder en van den Kanselier van het Hertogdom Lancaster. Uit de reeds gemelde namen blijkt genoegzaam, dat de nieuwe leden van het Kabinet allen tot de zuiver protectionnistische partij behooren.

Als Minister van Buitenl. Zaken wordt bepaald genoemd de Graaf van Malmerbury.

— Het hoofd van dit Bewind, de Graaf van Derby, heeft onder vorige Ministeriën belangrijke betrekkingen bekleed, en zich als een Staatsman van buitengewone bekwaamheid en uitstekend redenaar doen kennen. Sedert eenige jaren heeft hij zitting in het Huis der Lords. De Heer Benjamin d'Israëli, oud 46 jaren, was tot dusver een der hoofden van de oppositie in het Huis der Gemeenten, en zal thans de Ministeriële leider in die vergadering wezen. Hij staat bekend als een bekwaam man en vaardige spreker. Sir Edw. Sugden heeft sedert vele jaren hooge regterlijke betrekkingen bekleed. De Hertog van Northumberland, oud 60 jaren, heeft bij de marine den rang van Schout-bij-Nacht. De Heer Walpole, oud 44 jaren, is thans voor 't eerst in staatkundige betrekking. Lord J. Manners is 32 jaren oud, en lid van het Huis der Gemeenten. De Graaf van Lonsdale, lid van het Hoogerhuis, heeft vroeger aanzienlijke Staatsambten bekleed. De Heer Herries, sedert vele jaren lid van het Huis der Gemeenten, is in der tijd de bijzondere Secretaris van den Minister Perceval geweest, en heeft ook den post van Kanselier der Schatkist vervuld. Lord Naas, een Ier, is 30 jaren oud; hij, gelijk ook de Heeren Beresford en Henley, is lid van het Huis der Gemeenten, en bekleedt thans voor 't eerst eene openbare betrekking.

— Geen der gewezen ambtgenooten en aanhangers van wijlen Sir Robert Peel maakt deel van het nieuwe Ministerie uit; velen hadden verwacht dat de toenadering tot liberale beginselen en het stelsel van handelsvrijheid door een of anderen van die staatslieden in het torykabinet zou worden vertegenwoordigd, maar het bestaat geheel uit mannen die in 1846 tegen de door Sir Robert Peel voorgedragen handelshervorming en tolwetgeving stemden. Doch men acht het zeker, dat zij in de tegenwoordige omstandigheden, nadat de hervorming van Robert Peel sedert 6 jaren in werking is, niet zoo zullen handelen als zij in 1846 zouden gehandeld hebben, wanneer zij destijds tot het bewind geroepen waren geworden.

— Omtrent de verandering van het Whigs- in een Tory Ministerie wordt het volgende medegedeeld: Zondag middag ten 2 ure werd Lord Derby door H. M. ten gehoore toegelaten, en nam hij de taak op zich om een nieuw Ministerie zamen te stellen. Hij begaf zich vervolgens naar het verblijf van den Heer d'Israëli. Ook met Lord Palmerston, die door zijn amendement op de militiebill de naaste aanleiding tot de aftreding zijner gewezen ambtgenooten had gegeven, had hij een onderhoud, hetwelk echter tot geene uitkomst leidde. Hij poogde ook vruchteloos een bekwamen financier, die aan het hoofd van een der eerste Londensche handelshuizen staat, over te halen om in het kabinet te treden. Doch in het vooruitzigt op den aanstaanden val van het Ministerie van Lord John Russell, had hij reeds vroeger met zijne politieke vrienden schikkingen getroffen en Maandag middag bood hij aan de Koningin de lijst aan van een schier volledig kabinet; alleen omtrent de portefeuille van buitenlandsche zaken bestond nog eenige onzekerheid.

— Voor middelen om het Parlements-huis behoorlijke lucht-verversching te bezorgen, is besteed de hoogst aanzienlijke som van ongeveer 200,000 £. Het schijnt echter, dat er vele gewigtige gebreken aan dit kolossaal gebouw zijn. De Heer Osborne zeide onlangs, dat de leden van het Huis door de vochtigheid de jicht kregen, de toehoorders zelfs ziek, de snelschrijvers blind werden en de dames door de hitte somtijds bijna stikten! Naauwelijks had hij deze jeremiade aangeheven, of alle leden hieven in koor hunne klagten aan en zelfs zij, die over de staatkunde nooit spreken, waren over dit onderwerp wel bespraakt.

— Van Dickens zal weldra een nieuwe roman in 't licht verschijnen, getiteld: *Bleakhouse*. Dit werk zal in maandelijksche afleveringen à 1 shill. worden uitgegeven. De schrijver is thans te Liverpool en vervult aldaar op den schouwburg de hoofdrol in Bulwers blijspel: *Wij zijn zoo slecht niet als wij wel schijnen*, ten voordeele van het door laatstgenoemden letterkundige gestichte fonds voor hulpbehoevende schrijvers of de nagelaten betrekkingen van deze. De overige rollen van dat blijspel worden mede door letterkundigen vervuld. Dit liefhebberij-gezelschap, dat in ettelijke groote steden steeds voorstellingen ten behoeve van het bewuste fonds geeft, ontving onlangs op één avond te Manchester ƒ 6000.

BELGIE.

BRUSSEL, 25 Februarij.

De Regering wil onverwijld over gaan tot uitvoering van het plan, om Antwerpen door een verschanst kamp en door werken bij het Vlaamsche Hoofd te versterken. Te Antwerpen vreest men dat de verheffing van die stad tot eene eerste vesting, den handel schrik zal inboezemen, en acht het besluit der Regering ook uit oogpunten van algemeen belang, kwalijk beraden, en het nut van afzonderlijke forten rondom Antwerpen, zeer betwistbaar; daar het niet zeker is dat zij als de stad vesting versterken, terwijl zij die als handelsplaats niet weinig verzwakken.

— Te Iseghem in Oost-Vlaanderen is de bouw eener kerk aangenomen voor 139,500 fr., waartoe de aanzienlijke gift van 80,000 fr. geschonken is.

FRANKRIJK.

PARIJS, 24 Februarij.

De Regering weigert, zonder uitzondering, de vergunning tot het houden van kiezersvergaderingen. Vooraf moet verlof van de overheid worden gevraagd tot het drukken en verspreiden van stembriefjes en circulaires aan de kiezers.

— De nieuwe Engelsche Gezant, Lord Cowley, heeft heden in een plegtig gehoor zijne geloofsbrieven aan den President overhandigd.

— De gevangen genomen gewezen Prefect Bocher, zaakgelastigde van de familie Orleans, is naar den gewonen regter verwezen, wegens het verspreiden van oproerige gedrukte stukken.

— De handel en het fabriekwezen blijven steeds kwijnend.

— De Israëliten alhier hebben een genootschap opgerigt ter bevordering der studie van gewijde onderwerpen. Een groot aantal mannen van aanzien, aan wier hoofd de Heeren Rothschild staan, hebben te dien einde leerzalen opengesteld, benevens eene gehoorzaal, waarin aan jonge lieden, die de heilige dienst kiezen, gratis godsdienstig onderwijs zal gegeven worden, en waar zich de Israëliten van alle rangen en standen tot het gebed en het hooren van theologische voorlezingen zullen kunnen vereenigen. Een uitstekend rabbijn is aan deze inrigting verbonden, en een zeer geleerd orientalist, de Heer Albert Cohn, leest er alle Zondagen een kapittel der H. Schrift, of een gedeelte der godsdienstige en wijsgeerige werken van de oudvaders der Synagoge.

— Aan een der barrières begonnen de ambtenaren der octrooijen argwaan te krijgen op een gedurig binnenkomende kleine wagen met kinderspeelgoed, voornamelijk houten paarden, waarvan de aanvoer naar hun inzien al te groot werd voor de behoefte, en vermoedden dat die wel eene soort van Trojaansche paarden konden zijn. Zij besloten de wagen aan te houden, trokken een der grootste paarden bij den staart, en nu vloog er een stop uit die door een vloed van sterken drank werd gevolgd. Onder den toeloop ontvlugtte de geleider.

— In 1785 vond Mongolfier de luchtballen uit. Sedert dien tijd hebben 285 luchtreizigers in Europa, onder welke 33 vrouwen luchtreizen ondernomen. Tien, onder welke eene vrouw, de bekende Mad. Blanchard, hebben er het leven bij ingeschoten.

— Een dagblad bevat het berigt, dat te Texas eene fabriek bestaat, om vleesch-scheepsbeschuit te maken uit meel en vleeschnat, waarvan 4 ons genoegzaam is voor een man, tot voeding voor eenen dag.

ITALIE.

Omtrent het verbieden van de openbare Godsdienst-oefening der Protestanten te Milaan, wordt van daar de volgende opheldering medegedeeld:

De maatregelen door de militaire overheid in den laatsten tijd tegen een aantal Protestantsche Zwitsers alhier genomen, hadden niet ten doel de vrije godsdienstoefening te beperken, maar alleen opdat de Protestanten zich aan de voorgeschreven bepalingen zouden houden. Een jaar geleden, vereenigden zich namelijk een aantal Protestansche Milanesche familiën om uit hun eigen middelen een Predikant te bezoldigen, en hierin geslaagd zijnde, deden zij een beroep. De vereeniging verzuimde de goedkeuring der overheid te vragen. Zoo lang zij zich echter als particuliere vereeniging gedroeg, legde de Regering haar niets in den weg. Na verloop van een jaar vernieuwde het genootschap het contract met den Predikant voor drie jaren, en daar het zich tegelijker tijd een lokaal aanschafte tot openlijke uitoefening der eeredienst, veroorloofde de Predikant zich eenige handelingen, zoo als doop en huwelijk — die op het bestaand kerkelijk regt inbreuk maakten — zonder daartoe door het Oostenrijksch consistorie bevoegdheid verkregen te hebben. Daarop werd door de militaire overheid de openlijke godsdienstoefening verboden, totdat de vereeniging aan de bepaalde voorwaarden zou hebben voldaan. De Maarschalk Radetzky heeft thans reeds weder verlof daartoe aan de Protestanten gegeven.

BADEN.

In den laatsten tijd waren te Freiburg de Bisschoppen vereenigd van de Opper-Rijnsche kerkelijke provincie, welke het Groothertogdom Baden, Wurtemberg, Rijn-Beijeren, enz. omvat. Zij kwamen overeen een adres aan de desbetreffende regeringen te rigten, waarin zij verklaren, dat, na een jaar vergeefs gewacht te hebben op antwoord aangaande hun verzoek tot volkomene onafhankelijkheid der kerk van den staat, zij andermaal verlangen, dat hunne vorderingen zonder eenige uitzondering of voorwaarde door de re-

geringen toegestaan worden; dat zij, ingeval hieraan geen gehoor gegeven werd, eigenmagtig de belemmeringen der wereldlijke magt als niet bestaande zouden beschouwen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 20 Februarij.

Er heeft eergisteren alhier een zoo hevige storm gewoed, als de oudste inwoners zich niet herinneren; sommige straten waren letterlijk met glasscheryen overdekt.

— De winkels der Joodsche kooplieden zijn te Praag gesloten; de verongelijkte Israëliten zullen zich tot den Keizer wenden.

STADS BERIGT.

Burgerlijke Stand.

Van den 19 tot en met den 25 Februarij 1852.

BEVALLEN: H. van Hooidonk, geb. Mazurel, D. — S. J. van der Klugt, geb. van Egmond, D. — P. J. Postma, geb. van Els, D. — M. van Harteveld, geb. Niemeyer, D. — P. W. Velberg, geb. Schuurman, Z. — P. J. Kool, geb. Montijn, Z. levenl. — A. Bey, geb. Heymans, Z. — R. Timp, Z. — J. H. Licht, geb. Janssen, Z. — M. Bertram, geb. Broomans, Z. — C. M. Nieuwenburg, geb. Bomli, D. — H. J. van den Worm, geb. Freriks, Z. — E. W. van Noord, geb. Pysel, Z. — M. A. Keyzer, geb. Wouters, Z. — E. Lempers, geb. Bleyswijk, D. — S. M. Brakel, geb. Neuteboom, D. — A. Bronsgeest, geb. Corves, Z. — C. Weers, geb. Verkissen, D. — G. Noest, geb. Boezaart, Z. — J. van der Lof, geb. van Oosten, Z. — G. Vromesteyn, geb. de Jong, Z. — J. Schipper, geb. Kintinger, Z. — J. M. van Gelder, geb. Vervoorn, Z. — H. K. Brakel, geb. van Beuzekom, Z. levenl. — M. J. P. de Bruin, geb. van Leeuwen, Z. — C. van Veen, geb. Lamboo, D. — M. S. Kwaadgras, geb. Sleyser, D. — M. van den Broeck, geb. van der Klugt, Tweel. beiden Z. levenl. — C. van Oijen, geb. Langebeek, Z. levenl. — J. M. van Dorsten, geb. Kiewit, D. — S. Platteel, geb. van Leeuwen, D. — C. Hartwijk, D. — W. F. L. C. M. van Leeuwen, geb. Keyzer, D.

GEHUWD: G. Kleinhans, Jm. en H. S. Verappe, Wed^e^. — P. van der Kaay, Jm. en A. Willemsen, Jd.

OVERLEDEN: J. J. Mieremet, 20 j. — A. Kors, Z., 18 m. — B. Tegelaar, Z., 7 j. — C. H. de Haan, D., 3 w. — L. Remmelinck, 43 j. — J. Booma, D., 16 d. — J. M. van den Dop, D., 7 m. — G. H. C. Rollandet, D., 14 m. — H. J. Licht, D., 16 m. — A. Bavelaar, 23 j. — N. Maagdelijn, geb. Barnhoorn, 67 j. — G. de Bruin, Z., 14 d. — J. van der Weyden, 52 j. — P. van der Lof, D., 4 m. — A. Thiel, D., 4 j. — G. Ballemaker, 28 j. — H. van Sonderen, geb. de Pree, 67 j. — S. van der Kan, D., 8 w. — W. H. Vogelvanger, Z., 8 m. — H. Weerlee, D., 9 m. — J. M. van der Steen, geb. Toelee, 84 j. — E. G. Verkouteren, 57 j.

ADVERTENTIEN.

Heden verloste voorspoedig van een welgeschapen ZOON, B. W. LEEUW, geliefde Echtgenoot van

Badhuis te KATWIJK A/Z. 25 Februarij 1852. F. D. W. KRUTHOFFER.

Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, ons betoond bij het overlijden van onzen geliefden Vader en Behuwd-Vader, betuigen wij onzen opregten dank.

J^s^. VAN HAM.
M. VAN HAM, MIOULET.

Bij deze betuig ik mijnen welmeenenden dank aan alle Burgerlijke, Schutterlijke, Militaire, Policie en Brandweer-Autoriteiten, en aan allen, die door bereide hulpvaardigheid, mij en den mijnen, bij het dreigend gevaar van brand ten mijnen huize, op den avond van 22 Februarij jl. zulke dienstvaardige en doeltreffende diensten hebben bewezen en aan den dag gelegd.

J. F. C. KOCH,
Luit.-Kolonel, Kommand.-Directeur van het Invalidenh.

Bij de Gebr. WERNINK, op de Hoogewoerd is te bekomen:

PUIKE WIJN EN BIER-AZIJN,

van de nieuw opgerigte Azijn-Makerij, genaamd: *de Dubbelde Drieboek.*

OPENBARE VERKOOPING,

te *Noordwijk-Binnen*, op Donderdag den 11^den^ Maart 1852, des voormiddags ten 11 ure, in het Logement *Het Hof van Holland*, van:

N°. 1. Eene partij uitmuntend TUIN- OF TEELLAND, genaamd ***het Klooster***, gelegen te *Noordwijk-Binnen*, aan den hoek van den Achterweg en den Molenweg, met eene daarop staande SCHUUR, bij het Kadaster bekend ter grootte van 1 bunder, 73 roeden en 68 ellen.

N°. 2. Eene partij uitmuntend TUIN- OF TEELLAND, genaamd ***de Verloren Kroost***, gelegen in de gemeente *Noordwijk*, aan den weg van *Noordwijk* naar *Katwijk*, Kadastraal groot 1 bunder, 77 roeden en 50 ellen.

Breeder bij Biljetten omschreven.

Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van den Notaris M^r^. C. C. VAN DER SCHALK, te *Noordwijk-Binnen*.

VRIJWILLIGE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg, te *Leyden*, op Zaturdag den 28sten Februarij 1852, bij Opveiling en op Zaturdag den 6^den^ Maart 1852, bij Afslag, telkens des avonds ten *zes* ure, van:

N°. 1. Een HUIS EN ERF, waarin de *Broodbakkerij* met goed gevolg wordt uitgeoefend, te *Leyden*, aan de Noordzijde van de Haarlemmerstraat, Wijk VI. N°. 495.

N°. 2. Een PAKHUIS EN ERF, te *Leyden*, in de Legewerfsteeg, Wijk VI. N°. 594.

N°. 3. Een HUIS EN ERF, te *Leyden*, in de Bakkersteeg, Wijk VI. N° 579.

Deze Percelen kunnen worden bezigtigd daags vóór en op den dag der Opveiling en Toewijzing, zullende intusschen na de Opveiling tot en met Vrijdag den 5^den^ Maart 1852, Verhoogingen worden aangenomen, tegen genot van *één vijfde* der Verhooggelden.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris P. MULLER, te *Leyden*.

Buitengewone kracht der Pillen en Zalf van Holloway, in het genezen van rheumatieke of jichtpijnen, bij iemand van reeds gevorderden ouderdom.

De Heer JOHN PITT in de Koningstraat te Dudley, die aldaar sedert 65 jaren is woonachtig geweest, met uitzondering alleen van eene tienjarige krijgsdienst in Harer Majesteits 24^e^ infanterie regement, begon omtrent vier jaren geleden aan zoo hevige rheumatieke pijnen te lijden, dat hij veeltijds buiten staat was om te gaan. Hij was onder behandeling van onderscheidene geneeskundigen geweest, en had alle mogelijke soorten van middelen gebruikt, doch steeds vruchteloos; doch ten laatste genas hij door de *Zalf* en *Pillen* van HOLLOWAY, en kan thans zoo goed gaan als ooit in zijn leven.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à ƒ0.90, ƒ2.10, ƒ3.30, ƒ7.75, ƒ15.50, ƒ23.50.

Potjes Zalf à ƒ0.90, ƒ2.10, ƒ3.30, ƒ8.15, ƒ15.90, ƒ23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 25 Februarij.

	Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$58\frac{13}{16}$	$58\frac{7}{8}$	$58\frac{13}{16}$
Dito Certificaten . . . " 3 "	$69\frac{5}{8}$	$69\frac{3}{4}$	$69\frac{3}{4}$
Dito dito . . . . " 4 "	$90\frac{5}{8}$	$90\frac{3}{16}$	$90\frac{3}{16}$
Amortisatie Syndicaat . . . " $3\frac{1}{2}$ "	90	—	—
Handelmaatschappij . . . " $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
O. I. Leening . . . . . " 4 "	$89\frac{1}{4}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg . . .	66	68	68
Aandeelen Rijn-Spoorweg . . " $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Haarlemmermeer . . . . . " 5 "	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 " 5 "	$105\frac{7}{8}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829 . . " 5 "	$104\frac{5}{8}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833 " 5 "	—	—	—
Dito 1840 . . . . " 4 "	$88\frac{1}{2}$	$88\frac{5}{8}$	—
Dito bij STIEGLITZ & Co. . . " 4 "	$88\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito Nieuwe . . . " 4 "	—	—	—
Inschrijving in Assign. . . . " 6 "	$68\frac{7}{16}$	—	—
Certificaten van dito . . . " 6 "	—	—	—
POLEN, Obligatiën . . . . . " 4 "	$79\frac{3}{4}$	$79\frac{7}{8}$	$79\frac{7}{8}$
Dito Aandeelen met Loten. fl. 250 ƒ	—	—	—
Dito dito 1835 . . . . . " 500 "	$150\frac{1}{4}$	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £ à 5 pCt.	$18\frac{1}{16}$	$18\frac{3}{16}$	$18\frac{1}{8}$
Dito dito Onbep. Stukken . " 5 "	$18\frac{1}{16}$	$18\frac{3}{16}$	$18\frac{1}{8}$
Dito Obligatiën . . . . . " 3 "	$41\frac{1}{4}$	—	—
Dito Binnenl. à 6 m. . . . " 3 "	$38\frac{3}{16}$	$38\frac{1}{4}$	$38\frac{3}{16}$
Coupons Ardoin	10	$10\frac{1}{16}$	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. . " 5 "	—	—	—
Dito . . . . " 4 "	$61\frac{1}{2}$	—	—
Dito Metall. . . . . . . " 5 "	$72\frac{1}{2}$	$72\frac{1}{4}$	—
Dito Nieuwe . . . . . . " 5 "	$80\frac{7}{8}$	81	$80\frac{7}{8}$
Dito 1847 . . . . " $2\frac{1}{2}$ "	$37\frac{7}{8}$	38	—
BELGIE, Banc. . . . . . . " $2\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD . . . " $2\frac{1}{2}$ "	$47\frac{3}{4}$	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £ . . . 5 "	98	$98\frac{1}{2}$	—
PORTUGAL, te Londen . . . " 5 "	$36\frac{9}{16}$	$36\frac{5}{8}$	$36\frac{9}{16}$
Dito dito . . . . . . " 4 "	35	$35\frac{1}{16}$	$35\frac{1}{16}$
VENEZUELA, ... " $3\frac{1}{2}$ "	—	—	—
MEXICO, ... " 5 "	$31\frac{7}{8}$	32	$31\frac{15}{16}$
AMERIKA, Bankactiën	$5\frac{1}{4}$	$5\frac{1}{16}$	—

Grieken $5\frac{1}{16}$ 6.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is ƒ9.60 à 70.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.